

JUGOSLAVIJA HOČE ODRŽATI NEVTRALNOST

KNEZ PAVLE JE BAJE ZAVRGEL NOVI SPORAZUM

V gospodarskem oziru je popolnoma navezana na Nemčijo in Italijo. — Zapadne države kupujejo le malo njenega blaga.

BEOGRAD, Jugoslavija, 13. avgusta. — V Jugoslaviji zasenčuje vse drugo dvoje vprašanj — sporazum med Hrvati in Srbi ter vnanja politika.

Prvo vprašanje po dolgih pogajanjih izgleda, kot da se bliža rešitvi in čaka samo še na potrditev regenta kneza Pavla.

Ko je knez Pavle prevzel regentstvo, so Hrvati izjavili, da toliko časa ne bodo vdeleženi v vladi, dokler prevladuje v Jugoslaviji centralistični sistem; knez Pavle pa se je čutil obvezanega, da sistem obdrži, kakor ga določa ustava, katero je vpeljal kralj Aleksander.

Nekaj časa je izgledalo, da spora ne bo mogoče poravnati. Po dolgih in neuspešnih pogajanjih pa se je ozračje razčistilo, ko je Dragiša Cvetković nastopil mesto načelnika vlade. Poglavitni povod temu je bila notranja napetost, ki je predstavljala skupno nevarnost. Zato ste obe stranki prišli do zaključka, da nekoliko popusti in manj zahteva.

Hrvatje so vztrajno zahtevali, da se ustava premeni, kar pa je regentstvo odklanjalo. Slednjič je dr. Maček opustil svojo zahtevo, da bi bila ustava premenjena ter je s tem omogočil, da so se pogajanja zopet pričela in so že toliko napredovala, da je vsak dan pričakovati, da bodo pogoji sporazuma objavljeni. Po tem sporazumu bo Hrvatska postala avtonomna banovina s svojo vlado, samo narodna obramba in gospodarstvo bo ostalo v področju centralne vlade v Beogradu.

Jugoslavija je morala biti v svoji vnanji politiki zelo previdna. Po svoji zemljepisni legi je sosedja Italije in Nemčije in je vsled tega prisiljena ostati z njima v najtesnejši gospodarski zvezi, zlasti še, ker zapadne demokratske države od nje kupujejo zelo malo blaga. Tega se obe totalitarni državi tudi dobro zavedate in želite imeti od tega kar največ dobička.

Nemčiji se je posrečilo dobiti v Jugoslaviji na gospodarskem polju velik vpliv, kar poskuša tudi Italija. Pri vsem tem pa se Jugoslavija trdno drži svojega temeljnega načela nevtralnosti. Toda po sedanjih okolščinah more svojo nevtralnost obdržati ako je dobro oborožena.

BEOGRAD, Jugoslavija, 13. avgusta. — Včeraj je knez namestnik sprejel na Bledu načelnika vlade Dragišo Cvetkovića, ki je prišel iz Trsta, kjer je bil v razgovorih z zastopniki italijanske vlade.

Cvetković je v Trstu obiskal fašistične družabne dobrodelne zavode. V nekaj dneh se bo vrnil v Italijo in bo šel v Benetke ali pa v Rim, kjer se bo sestal z italijanskim vnanjim ministrom grofom Cianom, ki se daj nahaja v Nemčiji, in mogoče tudi z min. predsednikom Benitom Mussolinijem.

Kot pravi neko poročilo, je knez Pavle zavrgel sporazum, ki sta ga sklenila Dragiša Cvetković in dr. Vladimir Maček. Navzlic temu, da je dr. Maček zagrozil, da se bo Hrvatska odcepila od Jugoslavije, ako ni vstreženo njenim zahtevam, je knez Pavle rekel, da sporazuma ni mogoče odobriti. V sredo so bila pogajanja za nedoločen čas prekinjena.

Dr. Mačkov zastopnik Avgust Košutić je rekel, da bo dr. Maček objavil razglas na vse svoje pristaje v Jugoslaviji in na Hrvate v Združenih državah, ako mu bo naznanjeno, da so pogajanja sploh prekinjena.

Velika železniška nesreča v Nevadi

NEZGODO JE NAJBŘŽ POVZROČILA SABOTAŽA

RENO, Nev., 13. avgusta. — Brzovlak City of Francisco je sinoči v Humboldt River kanjonu, 40 milj zapadno od Elko v vzhodnem delu Nevade skočil s tira in ubitih je bilo 22 oseb, težko poškodovanih pa preko šestdeset.

Vlak je skočil s tira na velikem nasipu in železniški vozovi so se zvalili po 15 čevljev visokem pobočju v reko, ki je na onem kraju polna skal. Ko so rešilci izpod razbitih vozov izvlekli mrtve in ranjene, so dognali, da je bil železniški tir razdejan.

Z vlakom se je peljalo 149 potnikov, ki so ob času nesreče ali spali, ali pa se razgovarjali. Vlak, ki je redno vozil med Chicagom in San Franciscem, je imel 17 železniških voz in je najdaljši v Združenih državah; vsi, razun treh železniških voz, so skočili s tira.

Pet voz je bilo tako tesno zvezanih, da so morali rešilci prežgati železne stene, da so mogli priti do mrtvih in ranjenih.

Vlak je ob času nesreče vozil do 60 milj na uro. Kot pravi vlakovodja E. F. Hecax, ki je vozil vlak že tri leta, je vlak kakih 100 jardov pred mostom v ozkem kanjonu nenadoma skočil s tira. Lokomotiva je ostala pokonci in je drsela po nasipu še kakih 1000 čevljev in vlekla za seboj še tri stoječe vozove. Vsi ostali vozovi so se preobrnilli in so se nakopčili ravno na mostu. Pet voz je prebilo železno ograjo in so se zvalili v reko.

Največ žrtev je bilo v srednjih vozovih. Nikoli pa ni bil ubit v zadnjih petih vozovih.

Nesreča se je pripetila ob 10.32 (2.32 po vzhodnem času). Ker je kraj zelo oddaljen od katerega naselja, je vzelo dolgo časa, predno so prišli rešilci na kraj nesreče.

Sprevednik Robert Edwards je šel peš 12 milj do Carlin, Nev., da je mogel sporočiti nesrečo. Takoj so bili poslani rešilni vlaki iz Carlina, Sparksa in Eloo ter iz Ogdena, Utah z zdravniki in bolničarkami.

Zaradi strmega pobočja in teme so bila reševalna dela zelo težavna.

Na kraj nesreče so najprej prišli farmerji, ki so tudi opravili najtežavnejša rešilna dela. Mrtva trupla so položili ob nasipu, dokler jih ni odpeljal posebni vlak v Reno.

Kot pravi Warren L. Monroe, urednik lista "Elko Independent", so ležala trupla in posamezni udje vsdvprek po nasipu in v vodi.

Humboldt reka je zelo majhna in je na kraju nesreče globoka komaj tri čevlje.

Štiri ure pred ponesrečenim vlakom je peljal po progi drugi vlak in zlikovci so imeli dovolj časa, da so razdejali tir.

Razdejano progo so pokrili s travo. Kak namen so pri tem imeli zlikovci, ni mogoče dognati.

VOJAŠKO LETALO TREŠČILO OB ZEMLJO

LANGLEY FIELD, Va., 12. avgusta. — Včeraj se je tukaj smrtno ponesrečilo devet armadnih letalec. Med njimi sta bila dva častnika. V zrak so se dvignili z ogromnim dvomotornim bombnikom Douglasovega tipa. Ko je bil bombnik dvesto čevljev v zraku, se je nagnil naprej in treščil ob zemljo. Par minut pozneje je bil v plamenih. Dasi so bili reševalci takoj na licu mesta, niso mogli nikogar rešiti.

Bombnik je bil star šele dve leti in se je dosedaj pri vseh poskusih izbornno obnesel. Vozil je z naglico 225 milj na uro.

DAVEK NA CIGARETE

ALBANY, N. Y., 12. avg. — Nedavno je bil v državi New York uveljavljen državni davek na cigarete — en cent za vsakih deset cigaret. Republikanci računajo, da bo prinesel ta davek državni zakladnici vsako leto dvajset milijonov dolarjev. Kakor kaže, se ne bodo uračunali. Meseca julija je znašal ta davek \$2,979,216.

FARLEY GOST PREDSEDNIKA POLJSKE REPUBLIKE

VARŠAVA, Poljska, 12. avgusta. — Včeraj je bil ameriški generalni poštar James A. Farley gost predsednika poljske republike Ignaca Mościckiego. Za noč je povabljen k vnanjemu ministru Josipu Becku.

VOJAŠKA MISLIJA DOSEPLA V MOSKVO

MOSKVA, Sovjetska unija, 11. avgusta. — Danes sta dospeli v Moskvo angleška in francoska vojaška mislija. Te dni se bodo začela pogajanja glede pogodbe, s katero bodo vse tri države vozane pomagati druga drugi v slučaju vojne.

OTROKOVO TRUPLO NASLI COPIAQUE, L. I., 13. avg.

Kvni psi so privedli reševalce na sled 5 letnega Freda Kregerja, ki je večeraj izginil iz bližnjega kopaljšča. Njegovo truplo so našli v kanalu Amity Harbor, kamor je najbrž po nesreči zašel.

V A Ž N A KONFERENCA PRI HITLERJU

Grof Ciano in von Ribbentrop sta obiskala Hitlerja. — Madžarski vnanji minister je bil pri Ribbentropu.

BEROHTESGADEN, Nemčija, 13. avg. — Kancler Adolf Hitler je v soboto popoldne z italijanskim vnanjim ministrom Joachimom von Ribbentropom razpravljal o priključitvi Gdanska K Nemčiji.

Poročilo o tem sestanku samo pravi, da je Hitler povabil grofa Ciana in njegovo spremstvo na kosilo in po razgovoru na čajanko v hotelu Kehlstein.

O čem so vsi trije razpravljali ni znano, toda naznanjeno je bilo, da se bodo razgovori nadaljevali.

V Salzburgu se je pri von Ribbentropu tudi mudil madžarski vnanji minister grof Stefan Csaky, kar inozemski opazovalci smatrajo za znak, da želi Nemčija Madžarsko tesno privedati k osi Rim-Berlin.

Dobro poučeni krogi zatrjujejo, da ni nikake resnice na poročilih, da so nastale kake težkoče med Jugoslavijo in o-sjo Rim-Berlin, ker Nemčija in Italija od Jugoslavije ne pričakuje ničesar drugega, kot strogo nevtralnost.

Poročevalce pariškega lista "Excelsior" pravi, da sta Hitler in von Ribbentrop prigovarjala grofu Ciano, da bi pomagal pridobiti Madžarsko za vojaško zvezo z Nemčijo.

"Excelsior" tudi pravi, da je von Ribbentrop grofu Ciano v Hitlerjevem imenu obljubil, da bo Nemčija pomagala Italiji za dosego "naravnih aspiracij" proti Franciji, ko bo rešeno vprašanje glede Gdanska, ako pridobi Madžarsko za vojaško zvezo.

Kot pravi "Excelsior", želi Nemčija dobiti skozi Madžarsko prost prehod za svojo vojsko, ki bi vdarila na Romunsko. S pridobitvijo Madžarske upa Nemčija doseči, da ji zapadne države ne bodo nasprotovale glede Gdanska.

Urednik Virginio Gayda, ki navadno izraža Mussolinijev misljenje, pravi, da je obisk grofa Ciana v Nemčiji potrdil vse, kar je bilo dovorjenega v Milanu 6. in 7. maja, ko sta grof Ciano in von Ribbentrop sklenila vojaško zvezo.

Glede Gdanska pravi uradni list italijanskega vnanjega urada "Relazione Internazionale":

1. Gdansk je nemško mesto in mora kot tako biti vrnjeno Nemčiji.
2. Nemčija hoče imeti Gdansk, pa tudi ne pedi poljske zemlje.
3. Prijateljstvo Nemčije je

JUGOSLOVANSKI MANEVRI V SLOVENIJI

Jugoslaviji je poklicala pod zastave štiri letnike. — Manevri se bodo vršili ob italijanski in nemški meji.

BEOGRAD, Jugoslavija, 14. avgusta. — Jugoslavija je vpoklicala štiri letnike rezervistov—okoli pol milijona vojakov—ki bodo imeli maneuvre v Sloveniji ob nemški in italijanski meji. Inozemski opazovalci vidijo v teh manevrih odgovor Jugoslavije na vedno večji pritisk osi Rim-Berlin.

Prejšnji teden je Jugoslavija zavrnila nemško-italijansko zahtevo za "dobrohotno nevtralnost" in za prosti prehod vojaštva skozi Jugoslavijo za slučaj vojne.

Rezervisti so bili pozvani, da se zglase pri svojih polkih do 20. avgusta. Ob istem času je tudi bilo naznanjeno, da se bo cela armada zbrala v Sloveniji, da preiskuje svojo obrambno silo.

Jugoslavija je zadnje čase zelo utrdila svojo mejo proti Italiji in Nemčiji.

Glede zahteve za "dobrohotno nevtralnost" pravijo jugoslovanski voditelji, da bi Nemčija in Italija porabljali vse vire dežele, ako bi bila zahteva vstrežena, in bi bila neodvisnost dežele omejena.

DELAVSKA PARADA V NEW YORKU

V soboto se je vršila v mestu New Yorku na Peti aveni velika delavska parada članov Ameriške delavske federacije. Preko stopeneset tisoč delavcev je korakalo.

Danes se prične državna konvencija Delavske Federacije v New Yorku.

Ameriška Delavska Federacija v državi New York šteje en milijon stotisoč članov. To je ugotovil večeraj njen predsednik George Meany. V teku enega leta—izza konvencije vršeče se v Buffalo, N. Y., — je število članstva naraslo za stotisoč.

NAPREDEK AVSTRALIJE

CAMBRAIA, Avstralija, 10. avg. — Iz vladne statistike je razvidno, da ima v Avstraliji vsaka osma oseba avtomobil in vsaka deseta oseba telefon. V vsej Avstraliji je težko najti hišo oziroma stanovanje brez radio-aparata.

najboljše poročstvo za poljske meje.

4. Poljaki morajo hoditi v sporazumu z Nemčijo, ako se hočejo razvijati kot neodvisen narod.

5. Poljska bo izvršila samomor, ako se zanaša na francosko-angleško-rusko pomoč.

VELIK GOZDNI POŽAR V WASHINGTONU

Suša še vedno povzroča ogromno škodo. — Florido je obiskal velik vihar. — Newyorški parki hudo prizadeti.

SPOKANE, Wash., 13. avg. — Gozdni požar, ki divja že več dni, je uničil 70,000 akrov gozda. Mestu Spirit Lake, ki ima nekaj nad desetsto prebivalcev, preti velika nevarnost. Ljudje se pobrali svoje najnujnejše potrebščine in pobegnili na varno.

Požar skuša omejiti 1500 mož—gozdarjev, CCC delavcev in prostovoljcev, toda vsa njihova dosedanja prizadevanja so se razširila na razdaljo 45m. Zgorelo je skladišče Panhandle Lumber Co., v katerem je bilo 40,000,000 kubičnih čevljev nažaganega lesa.

APALACHIOLA, Fla., 13. avgusta. — V tukajšnji okolici se je pojavil vihar, ki je divjal z naglico 60 milj na uro. V zvezi z viharjem se je pojavil silen naliv, ki je napravil na obali precejšnjo škodo. Več sto ribiških koč in čolnov je uničenih. Ceste v mestu so bile preplavljene in ves promet je bil za več ur ustavljen.

Za New York in okolico vremenski preroki se zdaj niso napravili dežja. Škoda, ki jo je povzročila suša, v newyorških parkih, znaša ud pol milijona dolarjev.

SLEPA ŽENA OB MRTVEM MOZU

OAKLAND, Cay., 13. avg. — Na prošnjo sosedov je policija odrla v neko tukajšnje siromansko stanovanje ter dobila Mrs. Florence Nethcott sedečo ob postelji. Ženska je stara 72 let ter je popolnoma slepa. Na postelji je ležal njen 76 letni mož, ki je bil že dva dni mrtev. Ona ni vedela, da je mrtev, dokler se ni dotaknila njegovih mrzlih rok. Sosedje so povedali, da je mož že pred nekaj dnevi zbolel in so ga hoteli poslati v bolnišnico, toda slepa žena ni dovolila in je zaklenila stanovanje.

NACELNICA SALVATION ARMY BO ZIVELA V AMERIKI

LONDON, Anglija, 13. avg. — Uradniki Salvation Army izjavljajo, da se bo načelnica (generalka) Evangeline Booth preselila v Združene države ter bo preživela večer svojega življenja v svoji hiši v Hartsdale, N. Y. O Božiču bo stara 74 let, vpokojena bo pa 31. oktobra. Glavni odbor se bo sestal prihodnji terek in ji bo izbral naslednika.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Sakic, President J. Legata, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
414 WEST 184th STREET NEW YORK, N. Y.

46th Year
ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS
Advertisement on Agreement

En celo leto valja list na Ameriko	Za New York na celo leto	\$7.00
En celo leto valja list na Kanado	Za pol leta	\$3.50
En pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
En tretje leta	Za pol leta	\$3.50

Subscriptions - Yearly \$6--
"GLAS NARODA" - IZRAJA VSAKI DAN IZVEMERNE NEDELJE IN PRAZNIKOV
"GLAS NARODA", 216 WEST 184th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1243

ANGLEŠKI AEROPLANI NAD PARIZOM

Nedavno je 200 angleških vojaških aeroplanov priletelo do Nantesa v Franciji in zopet nazaj. Slika je bila vzeta, ko so aeroplani leteli nad Parizom.

Peter Zgaga

GOBE

Če vidim gobo, rastočo v prosti naravi, se ji na daleč izognem, misleč, da je strupena. Slišal sem o jurčkih, mavrahah, medvedovkah, pa jih ne razločim, katera je ta in katera je ona. V splošnem se pa strinjam z vsemi, ki gobe uživajo, da je ta rastlina — ali kako bi se reklo gobi — velika delikatesa.

Ko sem bil še jako mlad, bi jih za svet ne pokusil. V Kranju sem moral hoditi v šolo mimo Majdičevega skladišča, iz katerega je strahovito začajalo. Povedali so mi, da so to gobe, ki jih Majdič kupuje od kmetic in jih potem kar cele vagone prodaja v inozemstvu. Kako se je inozemstvo mastilo z njim ne vem, veru pa, da je bilo že v skladišču tri četrtine plesnivih, gnjilih in črvivih.

S časoma sem pozabil tisti smrad, in gobe mi gredo v slast, posebno če so s sladko smetano pripravljene in če so na krožniku velikemu steaku za okrasek. Dobra je tudi gobova juha, toda v nji mora biti več gob, kakor krompirja.

Najboljše gobe sem jedel letošnje poletje. V Clevelandu mi jih je dala Plevnikova gospa, in importirane so bile menda iz Romunskega, kjer je Plevnikova hčerka poročena z jugoslovanskim štabnim častnikom, ki je pridelen kot vojaški atašej jugoslovanskemu poslaniku v Bukarešti. Tiste gobe so bile nebeska jed. Še celo romunska palenta — marmaliga — bi bila užitna v njihovi družbi.

Kar pospravimo gob v velikih ameriških mestih — so večnoma umetno vzgojene po ogromnih vlažnih kletih. Poganjajo in rastejo kar na komando. Razlika med njimi in gozdnimi gobami je približno taka kot med gozdnimi jagodami in v rastlinjaku vzgojeno. Lepa je, velika, manjka ji pa okusa.

V starem kraju si po mestih gobe edinole gospoda lahko privoščijo. Če ljubljanski škrievci, da bodo za večerjo, mu ne gre v pisarni delo izpod rok, vse popoldne misli edinole na gobe in oškoduje s tem državo za pol silta. Ker so, kot sem rekel drage, jih pripravi gospodinja le v omejeni množini.

Povprečna ljubljanska uradniška družina obstoji z petih oseb: gospodar, milostive gospe, dveh otrok in služkinje. Služkinja mora biti v vsaki ljubljanski uradniški družini, pa magari, da zasluži gospodar samo tisoč dinarjev na mesec. Služkinja mora biti že zato, da gre vsako popoldne s milostivo na trg kupovat. Služkinja stoji zadržaj s cekarjem, milostiva pa cele tri ure z branjevskami neusmiljeno glihla.

In tako se je zgodilo, da je milostiva nekega dne kupila gobe za večerjo. Prav čedne gobe so bile in ne predrage.

Ko se je vrnil gospodar iz urada, ga je že na stopnicah začel govoriti v nosu. Salament danes bo pa nekaj posebnega. Družina je sedla k mizi — razen služkinje seveda — kajfi služkinja je kmečka in se ne zna pri gosposki mizi obnašati. Družina je torej sedla k mizi in gospodar je začel deliti okusno jed.

Kmalu boste izvedeli, kako jo je razdelil. Med gobami je bilo namreč tudi nekaj strupenih, kar ni ostalo brez posledic.

Gospod je začel debelo gledati ter se na vso moč potiti. Milostiva je začelo zavijati po želodcu, otrokoma se je vrtele v glavi.

Naslednjega dne je poročilo ljubljansko časopisje: **ČELA DRUŽINA ZASTRUPljena Z GOBAMI**

Neka brezsrčna prodajalka (ime je znano in policija ji je na sledu) je prodala gospe profesorji P. pol kilograma strupenih gob. Gospa, nič hudega sluteč, je skuhala gobe za večerjo. Posledice so bile katastrofalne. Gospod profesor se bori v bolnišnici s smrtjo, gospe je moral zdravnik izprati želodec, otrokoma je zado-stavalo močno odvajalno sredstvo, dočim služkinja sploh ni potrebovala zdravniške pomoči.

JUGOSLAVIJA

Prejšnji teden sta se sestala nemški vnanji minister Ribbentrop in Mussolinijev zet grof Ciano. O čem sta se oziroma o čem se nista dogovorila, ni znano, da se pa domnevati, da se je pogovor sukal okoli Gdanska in da hoče imeti v tem pogledu Nemčija Italijo povsem na svoje strani.

Sestanek se ni završil v posebno primernem času, kajti Jugoslavija je pričela Nemčiji in Italiji križati račune.

Hitler in Mussolini sta zahtevala od Jugoslavije "dobrohotno" nevtralnost, to se pravi, da bi v slučaju evropskega konflikta beograjska vlada dovolila nemškim in italijanskim četam prehod preko jugoslovanskega ozemlja. V sled tega je nemško in italijansko vlado nemalo razočarala izjava jugoslovanskega ministrskega predsednika Dragiša Cvetkoviča, da bo Jugoslavija popolnoma nevtralna, to se pravi, da ne bo skušala vstreti niti tej niti oni stranki.

To je sicer lahko reči, v resnici je pa težko izvedljivo, kajti Jugoslavija je v takem zemljepisnem položaju, da Italija in Nemčija lahko zrušita njeno nevtralnost, kadarkoli se jima zdi potrebno.

Ko sta bila princ-regent Pavel in Cvetković v Nemčiji, je bil Hitler siguren, da ju je pridobil popolnoma na svojo stran. Hitler pa takrat ni vedel, da je princ Pavle povabljen v London in da bo ostal tam cele tri tedne.

Nemčija je za slučaj vojne zahtevala kontrolo nad jugoslovanskimi železnicami, industrijami in vojaškimi središči. Z drugimi besedami rečeno, Hitler je nameraval napraviti Jugoslavijo za svojo podložnico kot je skušal storiti z Romunsko. Romunska si je pa zajamčila zaščito Anglije ter se je iznebila nemških krepeljev.

Jugoslavija se ne nahaja na tako ugodnem stališču, navzlic temu se pa skuša osvoboditi ter preklicati obljube, ki jih je dala Berlinu.

Zaenkrat je dvomljivo, da bi se Jugoslavija povsem vdinjala Angliji in Franciji, istočasno se pa tudi otepa Mussolinijevih in Hitlerjevih obljub.

Jugoslovanski narod je prijatelj Francozov in Angležev, Nemce gleda postrani, Italijane pa odkrito sovraži. Na drugi strani so pa beograjski aristokraciji sovjeti trn v peti in se noče bratiti z nikomur, ki ima s sovjeti kaj opravka. Malo je manjkalo, da angleško-sovjetska pogajanja niso vrgla Jugoslavije povsem v Hitlerjevo naročje.

Jugoslavija koleba med dvema stoloma. Rada bi s tem in rada bi z onim. Ta politika omahovanja se ji pa ne bo obnesla: Beograd bo moral prej ali slej z barvo na dan.

SE IMATE PRILOŽNOST NAROČITI TE ZANIMIVE KNJIGE, KER IMAMO NEKAJ ZBIK SE V ZALOGI... VSAK PRAVI, DA SO VREDNE VEČ KOT \$1.35. NAROČITE JIH DANES

Knjige Družbe sv. Mohorja SEŠT KNJIG

1. Koledar za leto 1939
2. Zgodovina slovenskega naroda Spisal DR. JOS. MAL
3. Življenje svetnikov
4. Slovenske večernice POVEST—"IZUM" Spisala Metod Jenko in Viktor Hassl
5. Čuda narave Spisala MARIJA AHAČIĆ
6. Ura čiščenja

VSEH SEŠT KNJIG za \$1.35

Naročite pri: **KNJIGARNA "GLAS NARODA"** 216 WEST 184th STREET NEW YORK, N. Y.

Nekaj novic iz Češke

Praska poluradna agencija "Ceps" objavlja statistiko o izseljevanju iz češkomoravskega protektorata. Iz nje je razvidno, da so pristojne oblasti v protektoratu izdale v mesecu juniju letošnjega leta skupno 269 izseljenjskih potnih listov, in sicer 11 za evropske države, 158 pa za prekomorske. Od potnih listov za evropske države jih 87 odpade na izseljence v Nemčijo, 23 pa na one v Anglijo. Prekomorski izseljenci so razdeljeni takole: Zedinjene države 23, Kanada 20, Mehika in ostale srednje-ameriške države 26, Argentinja 4, Paragvaj 37, ostale države latinske Amerike 35, Palestina 12 in Avstralija 1.

Prve dni avgusta bo odprta nova nemška šola v Taboru. Zanj so že našli primerne prostore, ki pa bodo le začasni, ker se bo v kratkem začela graditi velika nemška šola. Kakor poroča "Der neue Tag", glasilo Nemcev v deželah protektorata, se že sedaj vrše velika priprave za otvoritev novega šolskega poslopja. Tudi v drugih čeških krajih, kjer ni Nemcev, se bo obnovilo ali na novo uredilo nemško šolstvo. Samo v okolici Brna bodo odprti nemški razredi na petnajstih šolah.

Pred kratkim je bila v zbirki zakonov in odredb češkomoravskega protektorata objavljena uredba o ureditvi uvoza inozemskih listov v protektorat. Uredba je stopila v veljavo 27. julija in bo zaenkrat ostala v veljavi do 31. decembra 1940. Pravico do uvoza inozemskih listov v protektorat bo imel odlej samo Češki tiskovni urad (ČTK). Za inozemske liste se po uredbi smatrajo vsi listi, ki izhajajo izven ozemlja protektorata in tretje-

O bodočnosti Nemcev v deželah protektorata je govoril hitlerjevski župni volja v Dvornu Kralove Dietrich naslednje: "Mi v češkem narodu razkropljeni Nemci smo najbolj poklicani oznanjevalci nemškega duha med češkim ljudstvom in zastopniki nemške sile napram Čehom. V današnjih prilikah so posamezni Nemci še vedno tu ali tam žrtve češkega bojkota in češkega terorja ter dobro čutijo posledice pasivnega odpora s češke strani. Vendar pa morajo tudi Nemci, ki žive popolnoma osamljeno med Čehi, biti polni povzdignjene zavesti, da so vojaki firerja in da stoje v boju, biti si pri tem svesti vse silne moči velike Nemčije. Položaj nemštva v protektoratu je enkrat za vselej utrjen, ko je vodja za nemško moč ustvaril vse predpogoje."

KOPALNA MODA PRED STO LETI.

Moda kopanja ob morju je stara komaj nekaj čez sto let. Leta 1818 je prišla hči cesarice Jozefine, holandska kraljica Hortenzija, na normandsko obalo, da bi si popravila zrahljano zdravje. V avgustu 1824 je vojvodinja de Berry prebila dva tedna v Dieppu in se je potem vračala v naslednjih letih. Mesto Dieppe je postalo namah slavno morskopolnišče.

Prva kopel vojvodinje de Berry v morju je bila pravi dogodek. "Madame le Duchesse" je nosila hlače iz črnega satena, ki so segale do stopal, skoraj enako dolgo oblačilo

RAZGLEDNICE
Newyorške
SVETOVNE RAZSTAVE
DOBITE PRI
KNJIGARNI
"GLAS NARODA"
216 WEST 184th STREET
NEW YORK

35 RAZLIČNIH RAZGLEDNIC V BARVAH, PREDSTAVLJAJO ČIH NAJVEČJE ZANIMIVOSTI TE OGROMNE RAZSTAVE

CENA ZBIRKE
50c
(Poštnina plačana)

Vsoto lahko pošljete v znakah po 2 odroma po 3 cente.

in klubok iz naoljenega platna. Ceremonial je zahteval, da je gospodar dieppski župan spremljal v fraku in z lakastimi čevlji njeno kraljevisko visokost do roba morja, pri tem je moral držati njeno desno roko. Šele ko ji je voda segla do kolena, je spustila njegovo roko.

Kopalni kostumi tistega časa pred sto leti so razstavljeni danes v muzeju kopalnih kostumov v Trouvillu in so v veliko zabavo današnjim kopalcem, ki jim kostumi manj zakrivajo nego odkrivajo. Tudi Trouville so šele l. 1834 "odkrili" kot obmorsko kopalnišče in sicer ga je odkril Alexander Dumas, avtor "Grofa Monte Christa". Trouville je bil tedaj majhno mesto. Njegov sosed Beauville pa je nastal šele pozneje. Vojvoda de Morny je kdaj zgraditi mišne vile, ki se pnejo po njih vrtnice, in ravne ceste, leta 1858 pa je tja privedel ves cesarski dvor.

PRIPRAVE ZA ZRAČNI NAPAD

Uslužbeni pri Standard Telephone and Cable Co. v New Southgateu v Angliji gredo med manevri angleške armade z podzemskih prostorov, ki so varni pred zračnimi napadi.

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V Jugoslavijo:	
Za \$ 2.30	Din. 100
\$ 4.50	Din. 200
\$ 6.80	Din. 300
\$10.25	Din. 500
\$20.—	Din. 1000
\$39.—	Din. 2000

V Italijo:	
Za \$ 6.90	Lir. 500
\$ 12.—	Lir. 1000
\$ 29.—	Lir. 5000
\$ 57.—	Lir. 10000
\$112.50	Lir. 20000
\$167.—	Lir. 30000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVRGENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za toplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih ali lireh, dovoljujejo se boljše pogoje.

NUMERNA NAKAZILA IZVESHUJEMO PO CABLE LETTERS ZA PRISTOJNO SI—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 184th ST., NEW YORK

LEPA BODOČNOST

Tukaj je lepa prilika, da si podjeten človek ustvari lepo življenje. Naprodaj je hotel z 10 sobami, v katerem je gostilna in restavracija. Na kupeca se prepriše licenca za hotel in tudi licenca za vse opojne pijače. Nahaja se ob glavni cesti New York-Chicago v velikem lesno-industrijskem kraju, kjer se ustavljajo busi. Proda se poceni radi družinskih razmer, ker gre lastnik iz mesta. Po-djetje je dobro vpeljano in se nahaja na deželni cesti št. 6, v Sheffield, Pa. Pišite za podrobnosti, ali pridite sami pogledat.

Kupee dobi vso opremo za gostilno, restavracijo in hotelske sobe.

VINCENT MAROLD
12 MAIN STREET
SHEFFIELD, PA.

Kmalu boste izvedeli, kako jo je razdelil. Med gobami je bilo namreč tudi nekaj strupenih, kar ni ostalo brez posledic.

Gospod je začel debelo gledati ter se na vso moč potiti. Milostiva je začelo zavijati po želodcu, otrokoma se je vrtele v glavi.

Naslednjega dne je poročilo ljubljansko časopisje: **ČELA DRUŽINA ZASTRUPljena Z GOBAMI**

Neka brezsrčna prodajalka (ime je znano in policija ji je na sledu) je prodala gospe profesorji P. pol kilograma strupenih gob. Gospa, nič hudega sluteč, je skuhala gobe za večerjo. Posledice so bile katastrofalne. Gospod profesor se bori v bolnišnici s smrtjo, gospe je moral zdravnik izprati želodec, otrokoma je zado-stavalo močno odvajalno sredstvo, dočim služkinja sploh ni potrebovala zdravniške pomoči.

Kratka Dnevna Zgodba

PRIDI GORENJEK Z MRZLE PLANINE

Pre dvočrtno bežijo nekateri v gore, drugi pa na morje. Zakaj drve ljudje v najbolj vročih mesecih juliju in avgustu na morje, kjer je še bolj vroče kakor doma, ve sam bog, bržkone pa zato, ker je sedaj letovanje ob morju velika moda. Nič ne rečem, lepo je na Jadranu, lepo je tudi na gorenjskih gorah, ali človek, ki beži pred poletno vročino, da bi se spočil in si pozdravil živce, je razočaran, ko misli povsod tu in le na znane obzore, ki jih je bil sit že v Ljubljani.

To so pač nevspešnosti, ki jih prinaša moderni tujski promet, ali Slovenija ima še mnogo lepih kotičkov, kjer človek lahko v miru uživa lepote narave brez o-tudno javkajočega jazz-bandu, kavarniških kvartopirceev, brez čudovito poslikanih ženskih spak, brez vsiljivih znancev in prijateljev.

Pojdite na primer na Dolenjsko. To je po večini še deviška dežela, ki je še ni okužil moderni tujski promet. Na Dolenjskem steer ni snežnikov pa je dovolj lepih gora in hribov, s katerih imate prekrasne razglede, dovolj senčnih gozdov, idiličnih dolin in tudi vode ne manjka. Samo poiskati jo je treba. Glavno pa je, ljudje so prijazni in vas ne bodo odrli od kosti.

Zadnje je posebno velikega pomena za one, ki ne "zajema-

jo s polno mero iz ljudskega blagostanja."

O Višnji gori, sloviti polzevi prestolnici ne bom mnogo govoril, dovolj je znana. Malo mestece med Grosupljem in Stično, ki se je zgradilo v zadnjem času lepo kopalnice, je prav primerna izhodna točka za izlete po Dolenjskem. Uberite korak od kod kar na Polzevu; če še niste bili ne bo vam žal. Od cerkvice sv. Duha na vrhu nad Polzevom, imate prekrasne razglede skoro po vsej Dolenjski tja do Gorjancev za Novim mestom, do kočevskega Roga in čez preko Blok do Snežnika.

Od sv. Duha ali s Polzevega se ne vrnite v Višnjo goro. Uberite smer preko košenin in skozi hladne gozdove preko Velikih vrhov v dolino Krke in njenim izvrom. Prispeli boste zložno v poldrugi uri do banovinske ceste, ki vodi iz Grosuplja v Žužemberk ter se spustite po bližnji k vasi Gradičnik k izvrom Krke. Če še tako počasi hodite, več kot dve uri ne boste rabili od Polzevega v dolino Krke.

V Badjurovem vodiču bemo pod Krka, ki se izteka v Savo pod Čatežem pri Brežicah, je zanimiva reka. Nabira se na Grosupljskem polju pod različnimi nazivi. Ojačena s Šico, ponikuje v Radenski dolini pod Kopanjam v Zatočno jamo, teče več nego 5 km podzemno pod Hlovo goro in pride na Krki pod vasico Gradičkom zopet na dan in sicer na dveh krajih. Glavni izvir je na severoiztočni strani vasiče 3 minute od h iše pri Jeričku; to je lep miren, zelenkastomoder tolmun z vodnimi rožami in obilico rib, imenujejo ga Pod jamo. 15 m nad njim zija zanimiva Kruška (tudi Primčeva) jama, precej razsežna kraška votlina z majhnim vhodom. Ko zlezemo skozenj, pridemo po položno nagnjeni poti pod ogromen ploščat, nizak strop, nato se odpre široka praznina, ki drži precej daleč ob šumeči reki z mnogimi človeškimi ribicami. To jamo je vpletel pisatelj Jurčič v povest "Jurij Kozjak." Izpred jame je lep razgled po vsej dolini Krke in na njem glavni kraj Videm. Drugi izvir Krke je na jugozapadni strani Gradička pod v isokinimi romantičnimi pečnami, za katerih je stal svojčas grad (po njem ima ime vas Gradiček) menda ga je razdeljal Jan Vitovec, vojskovođa grofov Celjskih. Tu privira tako zvana Poltarica iz mno-

gih kotov, tudi tik pod cesto.

Badjurove podatke moramo v toliko popraviti, da so lani in predlanskim vhod v Krško jamo toliko razširili in uredili, da ni treba več lezti skozenj in da lahko voda ob hudih nalihivih nemoteno bruha na prosto. Pred dobrim tednom so obiskali Krško jamo prirodoslovci ljubljanske in zagrebške univerze ter so ujeli v njeni vodi ne kaj zanimivih primerkov janskih rakeev, malih skoro prozorih živalce.

Od izvirov Krke pridemo v par minutah v vas Videm na Krki z župno cerkvijo v bregu h kateri radi romajo ob gotovih prilikah Kočevarji, pa tudi Hrvatje. Iz Vidma pojdite na Gmajno, k motu preko Krke, pa se okropčajte v gostilni pri Magoveu ali pri sosedu nasproti žage ob jezu, zadovoljni boste. Pri Magoveu lahko tudi prenočite, če imate dovolj časa. Glavno je za izletnika ali letovščarja, da ima tu vode dovolj. Okopljete se lahko v Krki, če pa ste mehkužni in bi vam bila premuzla, pojdite v Višnjo, ki dela čudovite ovinke od Višnje gore mimo Stične in Muljave ter se izliva v Krko skoro pod njenimi izviri.

Greste pa lahko s Polzevega najprej do Muljave. Hodili boste poldrugo uro po senčnih gozdovih, tam mimo ostanke nekdanjih gradov Kravjeka in Slemenic, prizorišče iz Jurčičevih povesti. Obiščite na Muljavi rojstni dom pisatelja in pesnika Josipa Jurčiča. Gotovo se vam bo milo storilo, ko boste stopili v skromno kmečko bajto iz katere je izšel popoln slovenski romanopisec. V domu gospodari Jurčičev nečak z obilno družino, ženo in sedmimi otroci.

V razgovoru z domačini, ki so prikupnega značaja, kakor so Dolenjci sploh, si boste lahko obudili spomine na dogodovščine iz Jurčičevih povesti. Pod cesto, ki vodi iz Stične v Žužemberk, stoji cerkvice sv. Miklavža iz srede 18. stoletja, ki ima ostanke najstarejših fresk Janeza Ljubljanskega v Sloveniji in sloviti baročni oltar. Cerkvica slovi tudi po tem, da je bila leta 1478 priča strašnega klanja. Tega leta je prihrumel turški paša Ahmed na Muljavo, da je bil Miklavžev sejem. Sejmarje so turški roparji deloma posekali, okoli 4000 ljudi obojega spola pa odpeljali v sužnjost.

Z Muljave ne krenite po ce- (Nadaljevanje na 4. strani.)

Uniforma Franca Ferdinanda

"Basler Nachrichten" priobčuje zanimiv dopis nekega svojega brata, ki je bil obiskal vojni muzej na Dunaju, kjer hranijo tudi razne spominke na atentat v Sarajevu. Dopis pravi med drugim:

V temotni vhodni dvorani muzeja se nam pogled usmeri na ozko stekleno omaro. Stopiš bližje in imaš pred seboj sledove strelav, ki so leta 1914 zapalili v Sarajevu grnado, za katero so bili vsi narodi prinesli polena. V tej omarji hranijo namreč paradno uniformo ki jo je nosil prestolonaslednik Franca Ferdinand v Sarajevu. V primeri z morjem krvi ko jo je človeštvo prebredlo od tistih julijskih dni 1914 do danes, so krvavi sledovi na prestolonaslednikovi slavnostni uniformi naravnost neznatni.

Čudiš se temu in se poglobiš v pojasnila na majhnem listu papirja zraven uniforme. Iz nje ga zveš približno sledeče:

Ko je Franca Ferdinanda zadela ena izmed Principovih krogel, se mu je vlila kri iz ust. Njegovo spremstvo se je trudilo okrog njega in je menilo, da je krogla nadvojvodo zavoljo krvi iz ust začela v plinča. Če bi bilo tako, bi bilo treba na prisih uniforme videti sled. Toda sledu ni bilo. Spravili so prestolonaslednika v uradno poslopje in so hoteli odpri uniformo, da bi končno zvedeli, kam je zadela krogla. Tedaj so doživeli drugo preseeneenje. Uniforme niso mogli odpeti, ker nadvojvoda je bil vanjo vsit. Prav vsit, da bi imel še strunnejšo postavo nego običajno. Lahko si pred-

stavljamo zmešnjavo; prestolonaslednik je počasi izkrmavel uniformo pa se na normalni in po etiketi predpisani način ni dala odpri. Končno so uniformo na hrbtu preezrali in sedaj so lahko videli, kam je zadela krogla. Prestreljena je bila vratna odvodnica in zato je kri tekla iz ust. Dotlej ko so to odkrili, je bil prestolonaslednik že izkrmavel za rano, ki bi zavoljo nje normalno moral prav tako malo umreti, kakor bi ne mogla biti vzrok smrti rana, zavoljo katere je Barthou v Marseillu izkrmavel v splosni zmešnjavi.

Zakaj pa na uniformi n so mogli takoj odkriti sledu krogel? Zato, ker je krogla pretrgala šiv natanko na mestu, kjer je bil rdeči, trdi general-ski ovratnik, prišit na mehko blago, tako da sta se možla oba dela nad pretrganim šivom spet zapreti, kakor da se ne bilo nič zgodilo. Pogledati mo-

raš natančneje, če hočeš najti to mesto in začudiš se čudovitim potem, po katerih gredo zgodovinski dogodki, ko se hočejo prijaviti na tem mestu.

EKSPLOZIJA NA NEMŠKEM PARNIKU.

Na krovu 17.000 tonskega parnika Severno nemškega Lloyd "Verlina" se je razpočil eden izmed kotlov 15 milj od Swinemundeja. 15 oseb je bilo ubitih, 6 pa težko ranjenih. Kakor so ugotovili, je nastala eksplozija na ta način, da je z ašlo olje v predel s parro. Upajo, da bodo mogli težko ranjene še rešiti.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTAREJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V "MERIKI"

Poučni spisi:

- AHN'S NEW AMERICAN INTERPRETER. — Trda vez. 270 strani. Cena \$1.10. Učna knjiga za Nemce in za one, ki so nemšine zmožni.
- AMERIKA IN AMERIKANCI. Spisal Rev. J. M. Trunk. (608 strani.) Trdo vezano. Opis posameznih držav; priseljevanje Slovencev; njihova društva in druga naravna ustanove. Bogato ilustrirano. Cena \$5.00.
- ANGLŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavi dr. F. J. Kern. Vezano. Cena \$2.00.
- BURSKA VOJSKA. 95 strani. Cena 40c.
- BODOČI DRŽAVLJANI naj narobe knjizice — "How to become a citizen of the United States". V tej knjigi so vsa pojasnila in zakoni za naseljenec. Cena 35c.
- BREZPOSELNOST IN PROBLEMI SKRBSTVA ZA BREZPOSELNE. 75 strani. Cena 35c.
- DENAR. Spisal dr. Karl Engliš. 236 strani. Denarni problem je zelo zapleten in težaven in ga ni mogoče storiti vsakomur jasnega. Pisatelj, ki je znan češki narodno-gospodarski strokovnjak, je razširil svoje delo tako, da bo služilo slehernemu kot orientacijski spis o denarju. Cena 80c.
- DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Dular. 278 strani. Cena trda vez \$1.50. Zelo koristna knjiga za vsakega živilnoorejca; opis raznih bolezn in zdravljenje; slike.
- DO ORHIDA DO BITOLJA. 100 strani. Zanimiv potopis - slikan listih krajev naše stare domovine, ki so Slovincem le malo manj. Cena 70c.
- GOVEDOREJA. Spisal R. Legvart. 143 strani. S slikami. Cena \$1.25.
- IZ TAJNOSTI PRIRODE. 83 strani. Poljudni spis o naravoslovju in svezoznanstvu. Cena 50c.
- KOKOŠJEREJA. Sestavi Valentin Razinger, 64 strani. Cena trdovez 50 Broš. 30.
- KRATKA SRBSKA GRAFIKA. 66 strani. Cena 30c.
- KRATKA ZGODOVINA SLOVENCEV, HRVATOV IN SRBOV. 95 strani. Cena 30c.
- KNJIGA O LEPEM VEDENJU. (Urbani) Vez. Cena \$1.25.
- KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 str. Cena 50c.
- KUHARICA RAČUNICA. Trda vez. 144 str. Navodila za izračunavanje okroglega, zmanjka in teženega teva. Cena 70c.
- LJUDSKA KUJARICA. Najnovejša in praktična zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.
- MATERIJA in ENERGIJA. Spisal dr. Lavo Čermelj. S slikami. 100 strani. Nauk o atomih, molekulah in elektroni. Poljudno pisana razprava o izročeno Loderne znanosti. Cena \$1.25.
- MLEKARSTVO. Spisal Anton Fenc. S slikami. 108 strani. Knjiga za mlekarje in ljubitelje mlekarstva sploh. Cena \$1.00.

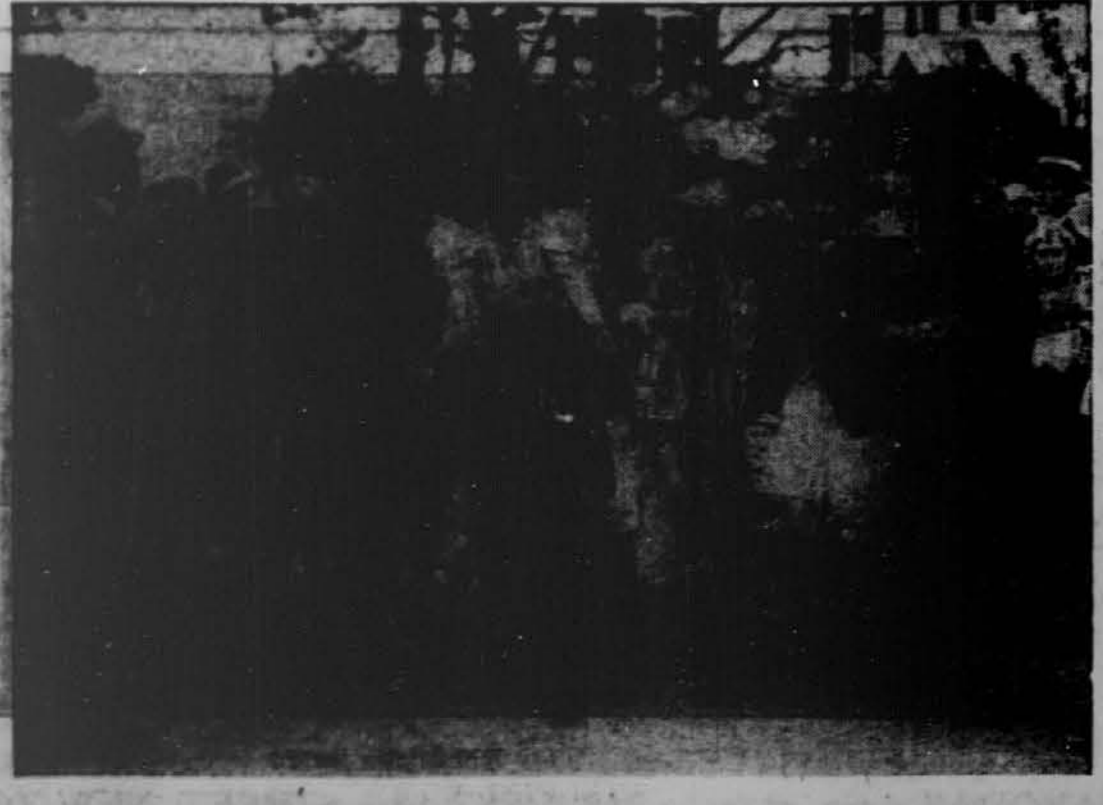
Kuharske KNJIGE

- LJUDSKA KUJARICA. Najnovejša zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.
- KUHARICA. 965 navodil, 255 strani. Cena: broš. \$1.25, vez. \$1.50.
- SLOVENSKA KUJARICA. Najpopolnejša izdaja, 728 strani. \$5.00.

- NAROD, KI IZUMIRA. 101 strani. Poljuden opis najsevernejšega naroda na svetu. Njegove šege in navade. Cena 40c.
- NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI v PODOBI in BESEDI. Opisal Fran Erjavec, 224 strani. Broš. Cena 40c.
- OBRTNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vez... Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključavnarstvo ter železolarstvo. Cena \$2.50.
- ODKRITJE AMERIKE, spisal dr. MAJAR. Trije deli: 162, 141, 133 strani. Cena mehko vez Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih. Cena 50c.
- PRAKTIČNI RAČUNAR. Trda vez. 251 str... Priročna knjizica, ki vsebuje vse, kar je pri nakupu in prodaji potrebno. Cena 75c.
- PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE. Spisal dr. F. Veber. 341 strani. Knjigo toplo priporočamo vsakomur, ki se boče seznaniti s glavnimi črtami sodobne filozofije. Cena 70c.
- RUSKI REALIZEM. Spisal dr. Ivan Prijatelj. 413 strani. V knjigi so opisani predhodniki in idejni utemeljitelji te svojevrstne ruske struje. Cena \$1.50.
- SPOMINI. (Spis. Jože Lavtičar.) 243 strani. V tej knjigi oboja naš znan potopilec župnik Lavtičar spomine na svoja brezštevilna potovanja. Cena \$1.50.
- SPLOŠNI PODUR, KAKO OBDELOVATI IN IZBOLJŠATI POLJE IN VRTOVE. Cena broš. Cena 50c.
- SLOV.-ANGLŠKI IN ANGLŠKO-SLOVENSLOVAR. 148 strani. Cena 90c.
- SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. 143 str. Druga polovica knjige vsebuje nemško-slovenski slovar in kratko slovnico slovenskega in nemškega jezika. Cena 40c.
- UVOD V FILOZOFIJO. Spisal dr. Franc Veber. 352 strani. Cena 75c.
- UMNI KMETOVALEC. Spisal Franc Požbe. Cena broš. Cena 50c.
- VELIKI VSEVEDEŽ. 144 strani. Zbirka zanimivih in kratkočasnih spretnosti; burke in šaljni poskusi; vedežavna in bela; punktiranje; zastavice. Cena \$1.45.
- VODNIKI IN PREROKI. 128 strani. Knjiga je izšla v založbi Vodniške družbe ter vsebuje življenjepisne podatke, ki so s svojim delom privedli slovenski narod iz sužnjost v svobodo. Cena 60c.
- ZNANSTVENA ENCIKLOPEDIJA. 78 strani. Zanimivosti iz ruske zgodovine in natančen opis vojaške republike zaporoških kmetov. Cena 50c.
- ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena 50c.
- VERNE DUŠE V VICAR. Spisal Prosper Merimee. 80 strani. Cena... 20 Eden najboljših spisov francoskega mojstra. Vseča in najlepša knjižnega življenja.
- VOLE SPOKORNIE (spisal Franc Škafar; s sliki). Trda vez. Cena \$1.00.

AKO NAMERA VATE OBISKATI SVETOVNO RAZSTAVO boste rabili **MAPO** Mesta New Yorka DOBITE JO BREZPLAČNO AKO NAROČITE Slovensko-Amerikanski **Koledar** ZA 1939 Cena Koledarja je: 50 centov Imamo jih še neka! "Glas Naroda" 216 West 18th Street New York, N. Y. (Lahko pošljite vsoto v poštah znamkah po 2 osroma po 3 cente)

STARA KOLESA IN NOŠE

Pri proslavi Old Sports Days v Rhode Islandu so bila pokazana stara kolesa in stare noše.

Steboj do smrti

Roman iz Hviljenja. — Za "Glas Naroda" priredil I. H.

84

Tudi Henrik odide iz dvorane, da se preobleče za potovanje. Dorneck si pravi, da bo Senta prej gotova, ker je toliko prej odšla.

In ima srečo: Senta v resnici pride prej, kot njen mož in previdno se ogledavši, gre v sobo svojega očeta. S Henrikom se je dogovorila, da se snideta pri očetu, ker sta hotela od tukaj skozi stranska vrata neopažena izginiti.

Senta ne slutí, da je bil Hans skrit za nekim stebrom na hodniku in je čakal na njo. Sledi ji, kakorhitro je izginila v sobo. Ko pa stopi v sobo, je bila prazna, kajti Senta je šla dalje. Šele v tretji sobi jo vidi z zaprtimi očmi sedeti na stolu.

Hans tiho stopi k njej, tako da mu en more zbežati. Na preprogi ga ne sliši, čuti šele, da nekdo stoji pred njo, ko se ji je popolnoma približal. Misli, da je Henrik in z nasmehom pogleda.

Toda z napol zadušnim krikom hoče skočiti na noge, ko spozna Dornecka in pogleda v njegov blede, od strasti spačeni obraz.

"Kaj pa je to? T ako odidite!" pravi trdo in glasno. Hans pa proseče dvigne roke.

"Senta, oprostite mi — še enkrat sem hotel govoriti z vami. Tako kruto sem bil kaznovan za trenutek svoje slabosti. Tako zelo vas ljubim, tako neizmerno! In ne morem prenesti, da se budujete na mene. Tako hladni in kruti ste bili proti meni. Povejte mi, da je samo prevara in da mene še vedno ljubite. Oprostite mi, prošim vas!"

Senta se zbere in ga ponosno in jezno pogleda.

"Naj vam odpremim in pri tem me na nesramni način zopet žalite. Tako odidite, z vami ne maram govoriti nobene besede!" pravi hladno in trdo.

Hans vzdihne.

"Tako kruti ne morete biti! Senta, v vašem sreču pač ni moglo umreti, kar ste za mene čutili. Povejte mi, da me ljubite, četudi ste hudi na mene."

Senta pa poskoči s tako jezo, da se ji mora Hans umakniti.

"Zaničujem vas! Motite se, ako mislite, da vas ljubim. Nikdar vas nisem ljubila, mislila sem samo, da vas ljubim, ker sem vas imela za dobrega, plemenitega človeka. V meni ni ostal niti sled spoštovanja do vas, zaničujem vas! Ljubim samo svojega moža."

Zadnje Sentine besede pridejo s tako brezmejno iskrenostjo skozi njene ustnice, da je moral Hans verjeti. Pa navzlic temu se zasneme v brezmejni nevoščljivosti glasno in zasmejujoče.

"Ker je bogat posestnik."

Senta se ponosno vzravna.

"Ne; ker je dober in plemenit čegar dobrota me je obvarovala vsega hudega, ne da bi za to zahteval kako hvaležnost. Ljubim ga, obožujem ga. Sedaj pa odidite, drugače moram poklicati pomoč, četudi se mi vaša nevesta smili. Samo zaradi nje sem tako dolgo imela z vami potrpljenje! Zaničujem vas!"

Hans se zopet hripavo zasneme in zbeži s spačenim obrazom in mimo Henrika Stolberga, ki je stal pri vratih sosedne sobe. Henrik je za Dorneckom stopil v sobo svojega tasta in je slišal vsako besedo, ki je bila izgovorjena. Najprej je bil zelo prestrašen, ker je našel Dornecka pri Senti in nekaj časa se boji, da bo kaj slišal, kar bi ga moglo napraviti nesrečnega. Toda strah ga kmalu zapusti in stoji pripravljen, da skoči, ako bi bilo potrebno. Tedaj pa Dorneck zbeži iz naravnost na prej obrnjenim pogledom. In Henrik ga pusti iti.

Senta se brez moči zgrudi na stol in v strahu in trepetu smaje z glavo. Smrtno je prebledela. Tedaj pa nenadoma stoji Henrik pred njo.

Senta prestrašena vstane.

"Henrik!"

Henrik jo resno in z velikimi očmi pogleda. Tudi na njegovem obrazu se trese razburjenje.

"Da, Senta!"

Tedaj pa izgine iz njegovega obraza zadnja sled barve.

"Moj Bog, Henrik, ali si videl, da je Dorneck odšel od mene? Kaj moraš sedaj misliti?" pravi vsa prestrašena.

Henrik pa primc obe njene roki.

"Slišal sem vsako besedo, ki si jo govorila z njim. Senta, ali je res, kar si mi povedala? Slišal sem, ko si rekla: Ljubim samo svojega moža! Ali je to res?"

Temna rdečica zalije njena lica. Toda njene oči ljubeznivo obvisijo na njegovem licu.

"Da, da! Ljubim te, Henrik, ljubim te in šele sedaj vem, kaj je ljubezen. Sedaj pa ti moram tudi povedati, da te že dolgo ljubim. Ze tedaj, ko sem te prvič videla stati na hodniku, sem občutila, da si ti postal moja usoda; samo še nisem vedela, zakaj sem se te tako bala. Zaprla sem se proti spoznanju, dokler je šlo, sem si še tembolj prigovarjala, da ljubim Dornecka in nisem smela na nič drugega misliti. Toda že tedaj sem primerjala tebe z njim. In ostala sem slepa, dokler me ni Dorneck potegnil v svoj objem. V strahu, ki se me je polotil pred njim, sem spoznala, da ga nisem nikdar ljubila, in da je moja ljubezen veljala tebi, samo tebi. O, kako me je bilo pred teboj sram, ko si stal pred menoj! In kako rada bi stekla v tvoj objem! In celo takrat, ko si me prosil, da postanem tvoja žena, se ti nisem upala razodeti svojih občutkov, kajti mislila sem si, da me boš imel za vihravo. Oh, Henrik, ljubila sem samo tebe, samo tebe, prošim, verjemi mi!"

Henrik jo je že davno pritisnil na svoje prsi in s plamtečimi očmi gleda njen plahi, proseči obraz. Sedaj mu eveto njene ustnice nasproti v sveto nežni poročni poljub. Vroč in željno pritiskne svoje ustnice na njene in stojita v nežnem, blaženem p otapljenju, v tesnem objemu in si izmenjavata poljub za poljubom v najvišjem zamaknjenju. Svet. okoli nju se je potopil. Šele ko se v dvorani oglasi godba za ples, se zbudita iz opojnosti in se pogledata z očmi, iz katerih žari sreča.

(Nadaljevanje prihodnjik.)

Kako pomenja demokracija?

Spisal: A. M. LONDON.

Preteklo je že več kot tristo let, odkar so prvi "tujci" prišli v to deželo, da tu ostanejo. Tedanji domačini so bili divji Indijanci. Ti novodošleci so iskali kraj, kjer bi mogli uživati versko svobodo. Tako važna in dragocena se jim je zdela ta svoboda, da smejo častiti Boga po svojem, da so celo tvegali svoje življenje, da jo dosežejo, vozeč se čez nevarni Atlantski ocean v majhnih ladjah, ki so dostikrat rabile celo tri mesece za to vožnjo.

Ti prvi naseljenci iz evropskih dežel so morali trpeti muke in grozote tuje, nenaseljene dežele, polne zveri in divjaških plemen, in iz te pradivine so morali črpati sredstva za stanovanje, živče in oblačilo, da se preživijo. Vzlic pomanjkanju in boleznim ter večni nevarnosti s strani sovražnih Indijancev, stali so trdno na svojih tleh in niso nikdar dali od sebe niti najmanjšega znaka, da so plačali previsoko ceno za svobodo, ki so si jo iskali. Zgodovina razvoja naše dežele od tega malega "tujca" do "dobro stoječe skupine kolonij je dobro znana. In s časom je naravno bogatstvo nove dežele zaslovelo po svetu. Roka despotizma pa je posegla od onstran morja in lakomno zahtevala pretirane davke, ne da bi bili davkoplačevalci zastopniki v vladi, ki je odmerjala davke. In tako so ameriški kolonisti našli, da morajo plačati še višjo ceno za popolno svobodo, ki so jo smatrali kot pravico vseh ljudi. Moralo je priti do ameriške revolucije in njene zmage.

S težko priborjeno neodvisnostjo je prišla odgovornost za vzdrževanje reda in zakona in za ujedinjenje poindnih držav v nov narod. Ustava, ki je končno prišla na dan, je bila ustvarjena s tako modrostjo in previdnostjo, da še do današnjega dne služi kot vrhovna postava te naše dežele, nespremenjena v izvorni nameri in svrhi.

Skoraj takoj po odobrenju ustave s strani tedanje trinajstorične države, je bilo predloženo za ljudsko odobrenje deset dodatkov (amendmentov). Ta deseterica prvih amendmentov h konstituciji, ki jo nazivamo "The Bill of Rights" je po odobrenju postala bistven del ustave. Ti dodatki določajo in jamčijo vsem državljanom Združenih držav sledeče pravice:

Vsem državljanom enakost pod zakonom z vsakim drugim državljanom in enaki glás glede načina, kako naj se z njimi vlada. Versko svobodo. Svobodo govora in tiska. Pravico mirnega shajanja. Pravico napravljati pogodbe in imeti lastnino. Pravico do porotne obravnave in zaščite pred ponovno obravnavo, ako je bil kdo oproščen. Varnost pred hišno preiskavo brez sodnega ukaza; pred zaplenitvijo lastnine brez sodnega postopanja; pred pričanjem proti samemu sebi; pred zapiranjem brez javne obdolžitve.

Vsa napredna gibanja, vse spremembe v upravljanju našega naroda kot celote morajo iti skozi rešeto ljudskega glasovanja. Nikak zakon ne more biti naložen na državljanke de-

demokracije, ne da so oni sami sodelovali v njegovem upravljanju potom svojih zastopnikov. Duh naše konstitucije je štiti pravice vsakega posameznika kot državljan svobodnega in samourpravnega naroda, zasigurati — kakor je Abraham Lincoln dejal — "vlado od ljudstva, potom ljudstva za ljudstvo."

Funkcije vlade tako osnovane se delijo v tri panoge: zakonodajno, izvrševalno in pravosodno. Vsaka panoga mora opravljati svoje posebne dolžnosti, neodvisna od ostalih dveh. Nikaka izmed te trojice ni sama na sebi vsemoogočna. Izvrševalna in zakonodajna panoga dostikrat delujeta skupaj, ali sta vedno zadržana v pravih mejah od pravosodne. Ker oni, ki upravljajo vlado, so na vsezadnje le ljudje, obstoja vedno mogočnost pomote brez namena in kakšenkrat tudi zločinske. Zato je povsem očitna velika modrost te trojne kontrole nad različnimi funkcijami vlade.

Na vseh ameriških državljanih leži velikanska odgovornost, da gojijo "blagoslove svobode" ki so nam bili zasigurani potom konstitucije, ki je ustvarila našo demokracijo. Moramo biti vedno oprezní in pripravljeni razkriti, obelodaniti in napadati nevarno propagando, potom katere odposlaniki drugih vlad skušajo zavijati in opravljati prednosti demokracije.

Demokracija stoji za nekatero posebno prednostjo in do državljanov te dežele je, da ohranijo one stvari, radi katerih je bila ustanovljena naša zastopniška oblika vlade. Ona svoboda in prostost, za katero so se naši predniki borili, pomenja, nekaj stvarnega in konkretnega ter enaka koristnega za vse. Svoboda in prostost mora tudi nadalje imeti tak praktičen pomen. Vsi, ki hočejo delati in so zmoini delati, bi morali biti v stanu najti delo ob dostojnih mezdah. Svoboda in prostost mora nadalje pomenjati za nje dostojne delavne ure in delovne razmere, pravica do gotove količine odmora in do starosti pokojja in sigurnosti. Svoboda in prostost mora pod našo konstitucijo vsebovati pravico pridobivati lastnino in pečati se s privatnim podjetništvom. Mali človek posla ali mali tovarnar mora imeti zagotovitev, da ne bo zapostavljen in da ne bo zatiran niti od mogočnih privilegiranih konkurentov, niti od vlade same. Državljanji demokracije, kakršna je naša, morajo ohraniti in uživati te praktične koristi, kakor tudi abstraktne idealistične težnje. Vse te koristi, in še več jih, so bile nameravane in zapovedane v onem Bill of Rights, ki je del naše konstitucije.

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALJE, KI SMO JIH PREJELI iz LJUBLJANE

Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor 50
ŠEST NARODNIH PESMI za meški zbor 50
ŠEST NARODNIH PESMI za mešani zbor 50

Zorko Prelovec—15 SAMOSPEVOV za glas in klavirjem 1.25
ŠEST PESMI ZA GLAS IN KLAVIR 1.00
ALBUM SLOVENSkih NARODNIH PESMI za glas in klavir 1.00

Franc Venturini—ŠEST MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV 65
Čerdo Juvance—IZ MLADIH LET, moški zbori 60
Peter Jerab—OSEM ZBOROV (moški in mešani) 50

Moški zbori

OSKAR DEV: Barčica: Oj, moj šocel je šov: Kam mi, fantje, drev v vas pojdemo 20

OSKAR DEV: Srečno, ljubca moja; Ko ptičica na tuje gre; Soči; Moj očka 'ma konjčka dva; Dobiv sem plašance; Slovo: Je vplnila luč 40

EMIL ADAMIČ: Modra devotka (belokranjska) 20
Vso noč pri potoci 20
Jurjeva 25
Hod Micka domo; Kaj drugega hočem; Zdravica 20

VASILIJ MIRK in A. GROBING: Vetric; Pe gradini 30

FERDO JUVANEC: Zjutraj 20
Slovanaka 20

PETER JERAB: Pella roša; VASILIJ MIRK: Podoknica 30

ZORKO PRELOVEC: Ko so fantje proti vasi šli 20
Le enkrat se 20
Slava delu 20

HR. VOLARIČ: Rožmarin; JOS. PAVČIČ: Potrkan ples 35

Naročilo pošljite na:

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

PRIDI GORENJEK Z MRZLE PLANINE.

(Nadaljevanje s 3. strani.)

sti, če ste namenjeni na Krko, je lovil v njej postvri. Od izpač pa pojdite preko vasi Potoka ali pa tik pod klancem v gozd v vas Znojile ob vznožju hriba, kjer ima za letovišcarje na razpolago dve prazni hiši Jože Zajc, lesni industrijalec in mesar. Reka Krka je ena izmed najbolj zanimivih vod, kar jih je videl na svetu, je izjavil pred leti tudi neki angleški lord, ki

NOTE ZA KLAVIR ALI HAR-

MONIKO

1. SLOVENIAN DANCE VANDA POLKA 35
2. PO JEZERU KOLO 35
3. BARČICA MLADI KAPITANE 35
4. OHIO VALLEY SYLVIA POLKA 35
5. TAM NA VRTNI GREDI MARIBOR WALTZ 35

SPVAJ MILKA MOJA ORPHAN WALTZ 35c
DEKLE NA VRTU OJ, MARIČKA, PEGLAJ 35c
ZIDANA MARELA (polka) VESELI BRATCI (mazurka) 35c
DEKLE NA VRTU OJ, MARIČKA, PEGLAJ 35
SPVAJ, MILKA MOJA SIROTEK 35

IZ STARE ZALOGE pa imamo še naslednje pesmi, katerim smo znižali cene:

Ameriška slovenska tira. (Holmar) 50
Orlovke himne (Vodopivec) 50
Slovenski akordi, 22 mešanih in moških zborov (Karl Adamič) 75

Trije mešani zbori (Glasbena Matiča) 30
V pepelnici noči, kantata za solo, zbor in orkester, (Sattner) 50

Mladini, pesmi za mladino s klavirjem (E. Adamič) 60
Dve pesmi, (Prelovec) za moški zbor in solo 30

Naši himni, dvoglasno, 25
Gorski odmevi, (Laharnar), II. zvezek, moški zbori 30

ZA TAMBURICE: NA GORENJSKEM JE FLETNO, podpuri slovenskih narodnih pesmi za tamburice, zložil Marko Bajuk 75

Slovenske narodne pesmi za tamburški zbor (Bajuk) 75
Bom šel na planince, (Bajuk), podpuri 50

ZA CITRE: Poduk za citre. — 4 zvezki — (Košički) 2.00

ZA KLAVIR: Buri pridejo. — Koranica — 20
Josip Pavčič: NAROD POJE (za mlade pianiste)

84 slovenskih narodnih pesmi za klavir in z besedilom \$1.35

NAJNOVEJŠA POŠILJATEV SLOVENSkih PESMI

PESMARICA GLASBENE MATICE (za mlade pianiste)

103 moški zbori, uredil A. Čerin \$1.85
Slovenske narodne pesmi, Janko Zitovnik

1. zvezek, 123 pesmi za moški ali ženski zbor 1.25
II. zvezek, 77 pesmi za moški in mešani zbor 1.25

100 narodnih pesmi za moški in mešani zbor, Emil Adamič 1.00
FANTJE NA VASI, 18 narodnih za moški zbor, Ciril Pregelj 50

VSE PARNIKE

in LINJE ki so važne za Slovence sastopa: SLOVENIC PUBL. CO. YUGOSLAV TRAVEL DEPT. 214 W. 18th St., New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

ODPLUTJA — Meseca AVGUSTA

15. avgusta: Nieuw Amsterdam v Bolognue

16. avgusta: Deutchland v Hamburg Aquitania v Cherbourn Normandie v Havre

19. avgusta: Champlain v Havre

22. avgusta: Europa v Bremen Vulcania v Trst

23. avgusta: Hamburg v Hamburg Queen Mary v Cherbourn

24. avgusta: Ile de France v Havre

28. avgusta: Mauretania v Cherbourn

29. avgusta: Bremen v Bremen

30. avgusta: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourn

pada polagoma, breg pa postaja čim dalje strmější. Cesta vodi na 50 m visokem bregu in vas pripelje v Žužemberk s slikovitim gradom Turjačanov, ki pa žal, že razpada in ga ne bo mogoče več rešiti.

Ko ste se pripeljali v Žužemberk s Krke ali iz Stične z avtobusom ali kako drugače, jo mahnite kar naprej v Sotesko, kjer je zopet grad Turjaških, ki ga je Valvazor opisoval kot enega najlepših v naših krajih in ki je čisto kljuboval hudim turškim napadom ter branil Turkom vstop v gornjo dolino reke Krke. Odtod greste lahko po dvigajoči se tesni dolini pod pobočjem Roga preko Črmošnjice, skrajne kočevske postojanke na vrh Semeniške gore, polne vinogradov in zidanic, kjer se vam odpre kakor na dlani prelepa Bela krajina, napravite lahko izlet na Mirno goro nad Črnomljem, ali pa se obrnete pri Soteski na levo, obiščete Dolenjske Toplice in se odpeljete po železnici s Straže v Novo mesto, odkod se dvignete v Gorjance, kraljestvo Trdinovih bajk in pripovedi, ali pa obiščete Št. Jernej Šmarješke Toplice, pa greste na Brežice ali v Krško ob Savi. Variant potovanja je vse polno zanimivosti, vse polno sprejeti pa boste povsod gostoljubno, kolikor je pač v danih razmerah mogoče.

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Bolnjakovo jezero

216 WEST 18th STREET, NEW YORK